

Số: /SYT-NVYD
V/v tăng cường công tác giám phòng,
chống dịch bệnh do vi rút Nipah

Lạng Sơn, ngày tháng 01 năm 2026

Kính gửi:

- Trung tâm Kiểm dịch y tế quốc tế;
- Trung tâm Kiểm soát bệnh tật;
- Các Bệnh viện tuyến tỉnh;
- Các Trung tâm Y tế khu vực.

Theo thông tin từ Bộ Y tế và Hệ thống giám sát bệnh truyền nhiễm, từ ngày 27/12/2025 đến ngày 26/01/2026, Ấn Độ đã ghi nhận 05 trường hợp nghi ngờ mắc bệnh do vi rút Nipah, trong đó có 02 trường hợp được xét nghiệm khẳng định, tại một bệnh viện thuộc bang Tây Bengal. Thông tin này cho thấy nguy cơ dịch bệnh tiếp tục lưu hành và có khả năng lan sang các quốc gia khác thông qua giao lưu, đi lại quốc tế. Tại Việt Nam, đến nay chưa ghi nhận trường hợp mắc bệnh do vi rút Nipah.

Bệnh do vi rút Nipah được xếp vào nhóm bệnh truyền nhiễm đặc biệt nguy hiểm (nhóm A). Vi rút lây truyền chủ yếu từ động vật sang người, trong đó tại Ấn Độ, dơi ăn quả được xác định là ổ chứa vi rút quan trọng. Bệnh cũng có thể lây sang người thông qua tiếp xúc với thực phẩm, đồ vật bị nhiễm vi rút, và lây truyền từ người sang người khi tiếp xúc trực tiếp với dịch tiết, dịch bài tiết của bệnh nhân. Thời gian ủ bệnh thường từ 4–14 ngày. Người nhiễm vi rút Nipah có thể xuất hiện các triệu chứng ban đầu như: đau đầu, đau cơ, đau họng, nôn mửa, sau đó bệnh có thể tiến triển nặng với các biểu hiện chóng mặt, buồn ngủ nhiều, rối loạn ý thức, lú lẫn, co giật, là dấu hiệu của viêm não cấp tính, đe dọa tính mạng nếu không được phát hiện và điều trị kịp thời.

Thực hiện Công văn số 545/BYT-PB ngày 27/01/2026 của Bộ Y tế về việc tăng cường giám sát phòng, chống dịch bệnh do vi rút Nipah; Công văn số 186/KCB-NV ngày 27/01/2026 của Cục Quản lý khám chữa bệnh, Bộ Y tế về việc chủ động phòng chống bệnh do vi rút Nipah. Để chủ động ứng phó trước nguy cơ dịch bệnh xâm nhập, bảo đảm thực hiện tốt việc giám sát phòng, chống dịch, không để tình trạng ứng phó thụ động, bất ngờ, Sở Y tế đề nghị các đơn vị theo chức năng, nhiệm vụ thực hiện tốt những nội dung sau:

1. Trung tâm Kiểm dịch y tế quốc tế:

- Chủ động cập nhật tình hình dịch bệnh trên thế giới và trong nước; tăng cường triển khai các biện pháp kiểm dịch y tế tại cửa khẩu, sẵn sàng các phương án để chủ động phòng chống dịch bệnh. Triển khai giám sát chặt người, phương tiện, hàng hóa từ vùng có dịch về qua cửa khẩu và về/đến địa bàn tỉnh.

- Xây dựng kế hoạch phòng chống dịch bệnh do vi rút Nipah tại các cửa khẩu, theo các tình huống; sẵn sàng nhân lực, vật tư, thuốc, hóa chất, thiết bị, phương tiện để đáp ứng kịp thời trong trường hợp có dịch xảy ra.

- Phối hợp với các cơ quan, lực lượng chức năng tại cửa khẩu đẩy mạnh tuyên truyền về dịch bệnh, khuyến cáo người dân và khách đến địa phương chủ động khai báo cho cơ quan địa phương, cơ sở y tế nếu đến từ vùng có dịch.

2. Trung tâm Kiểm soát bệnh tật

- Thường xuyên cập nhật các thông tin về tình hình các bệnh truyền nhiễm trên thế giới và trong nước; chủ động phối hợp với các đơn vị liên quan triển khai các hoạt động giám sát thường xuyên, giám sát dựa vào sự kiện, tăng cường công tác giám sát, phát hiện các trường hợp nghi ngờ mắc bệnh ngay tại cửa khẩu, các cơ sở y tế và tại cộng đồng để quản lý, thu dung, điều trị kịp thời. Khoanh vùng xử lý triệt để ngay từ trường hợp đầu tiên, không để dịch bệnh lây lan trong cộng đồng, đặc biệt trong dịp Tết Nguyên đán và mùa lễ hội đầu năm 2026. Phối hợp với Viện Vệ sinh dịch tễ Trung ương lấy mẫu xét nghiệm chẩn đoán khi ghi nhận các trường hợp nghi ngờ.

- Đầu mối phối hợp với các đơn vị liên quan triển khai các nhiệm vụ tại Kế hoạch số 16/KH-SYT ngày 15/01/2026 của Sở Y tế về phòng chống dịch bệnh truyền nhiễm năm 2026 của ngành y tế; chủ động tham mưu xây dựng kế hoạch chi tiết phòng chống bệnh do vi rút Nipah theo các tình huống; sẵn sàng nhân lực, vật tư, thuốc, hóa chất, thiết bị, phương tiện để đáp ứng kịp thời trong trường hợp có dịch xảy ra.

- Phối hợp với các đơn vị liên quan tổ chức tập huấn, đào tạo nâng cao năng lực cho cán bộ y tế các tuyến về công tác giám sát, phát hiện, điều tra người mắc bệnh truyền nhiễm, giám sát các tác nhân gây bệnh, các biện pháp phòng chống và công tác phòng, chống nhiễm khuẩn.

- Đầu mối triển khai các hoạt động tuyên truyền phòng, chống bệnh tới các cơ quan truyền thông và cộng đồng để người dân không hoang mang, lo lắng, hiểu và chủ động thực hiện các biện pháp phòng chống bệnh, đặc biệt là người đi từ quốc gia, khu vực đang có dịch về. Khuyến cáo người dân thực hiện nghiêm các biện pháp sau:

(1) Hạn chế đến các khu vực đang có dịch bệnh do vi rút Nipah nếu không thực sự cần thiết.

(2) Người trở về từ vùng có dịch cần tự theo dõi sức khỏe trong vòng 14 ngày. Nếu xuất hiện các triệu chứng như: đau đầu, đau cơ, đau họng, nôn mửa, chóng mặt, buồn ngủ nhiều, lú lẫn, co giật, cần đến ngay cơ sở y tế gần nhất, hạn chế tiếp xúc với người xung quanh và thông báo rõ tiền sử dịch tễ cho nhân viên y tế.

(3) Đảm bảo an toàn vệ sinh thực phẩm: thực hiện nghiêm nguyên tắc "Ăn chín, uống sôi"; rửa sạch, gọt vỏ trái cây trước khi ăn; không ăn, uống nước ép các loại trái cây có dấu hiệu bị dòi, chim hoặc động vật khác cắn, gặm nhấm; tránh sử dụng nước nhựa cây (như nhựa thốt nốt, nhựa dừa sống hoặc chưa qua chế biến).

(4) Không tiếp xúc gần với các loài động vật có nguy cơ lây truyền cao, đặc biệt là dơi ăn quả; thường xuyên rửa tay bằng xà phòng hoặc dung dịch sát khuẩn sau khi tiếp xúc hoặc giết mổ động vật.

(5) Hạn chế tiếp xúc trực tiếp với người nghi ngờ hoặc mắc bệnh; khi chăm sóc, điều trị người bệnh cần đeo khẩu trang, găng tay và sử dụng phương tiện bảo hộ cá nhân, sau đó rửa tay kỹ bằng xà phòng hoặc dung dịch sát khuẩn.

3. Các cơ sở khám chữa bệnh

- Tăng cường công tác phòng, chống dịch bệnh, thực hiện các biện pháp phòng hộ cá nhân đối với nhân viên y tế và người tiếp xúc gần với các trường hợp nghi ngờ hoặc xác định mắc bệnh trong cơ sở khám bệnh, chữa bệnh, đặc biệt lưu ý các trường hợp mới đến nước đã hoặc đang có dịch trong vòng 14 ngày.

- Tăng cường thực hiện, kiểm tra, giám sát thực hiện kiểm soát nhiễm khuẩn tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh. Lưu ý, thực hiện đầy đủ các biện pháp phòng hộ cá nhân đối với nhân viên y tế và người tiếp xúc với các trường hợp nghi ngờ/mắc bệnh.

- Rà soát các phương án, kế hoạch chuẩn bị sẵn sàng cơ sở vật chất, khu vực cách ly, thiết bị y tế, vật tư y tế để thực hiện cách ly nghiêm ngặt tất cả các trường hợp nghi ngờ hoặc xác định mắc vi rút Nipah tại cơ sở điều trị.

- Tăng cường phối hợp giữa hệ thống y tế dự phòng và điều trị trong việc giám sát thường xuyên, giám sát dựa vào sự kiện, phát hiện sớm các trường hợp nghi ngờ mắc bệnh để cách ly, chẩn đoán, điều trị và kiểm soát.

4. Yêu cầu các đơn vị thực hiện đầy đủ chế độ thông tin báo cáo và khai báo bệnh, dịch bệnh truyền nhiễm theo quy định tại Thông tư số 54/2015/TT-BYT ngày 28/12/2015 của Bộ trưởng Bộ Y tế.

Sở Y tế đề nghị các đơn vị khẩn trương triển khai thực hiện./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- TT Tỉnh ủy(b/c);
- TT HĐND tỉnh(b/c);
- Đảng Ủy UBND tỉnh(b/c);
- UBND tỉnh (b/c);
- Các Sở, ban, ngành tỉnh;
- Báo và Đài PT-TH tỉnh;
- UBND các xã, phường;
- Các PGĐ Sở;
- Các phòng thuộc Sở;
- Website Sở Y tế;
- Lưu: VT, NVYD_(NTMD).

GIÁM ĐỐC

Nguyễn Thế Toàn